

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у јануару 2016. године

1. Потрошачке цене у јануару ове године у односу на претходни месец су, након континуираног месечног снижења у четвртном кварталу претходне године, повећане за 0,6%. Инфлација у овом месецу одређена је, пре свега по основу значајног сезонског раста цена поврћа (13,9%), с једне и пада цена деривата нафте (2,2%), с друге стране.

На међугодишњем нивоу (јануар ове у односу на јануар претходне године), потрошачке цене су услед ниске прошлогодишње базе повећане за 2,4%¹, што, такође, представља значајно повећање, с обзиром да овај ниво није био достигнут ни у једном месецу претходне године. Међутим, у поређењу са пројектованом, односно циљаном инфлацијом за 2016. годину, остварени раст је на нивоу доње границе дозвољеног одступања.

Наиме, циљана инфлација за 2016. годину, утврђена Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама инфлације до 2016. године, износи 4% ± 1,5 п.п., а пројектована Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину, у 2016. години 3,5%.

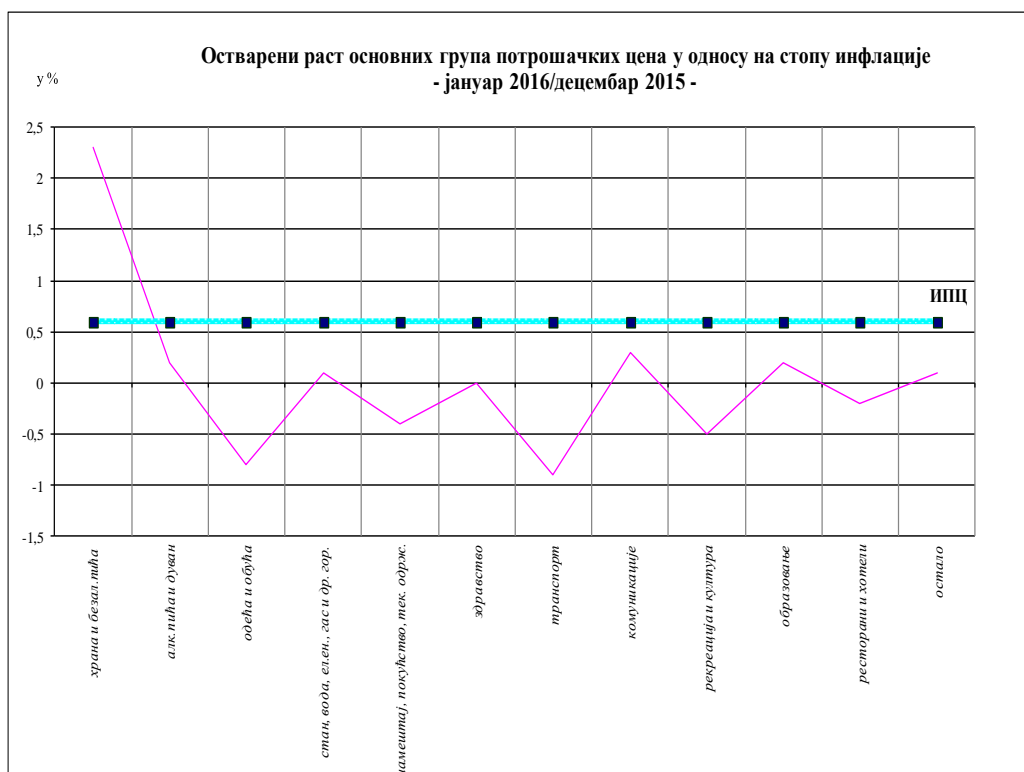
Кретање потрошачких цена, у наредном периоду, у значајној мери, зависиће од кретања цена примарних пољопривредних производа и деривата нафте на светском тржишту, курса динара и регулисаних цена.

¹ Саопштење РЗС бр. 35 од 23.02.2016. године.

2. Посматрано по основним групама, највећи утицај на инфлацију имале су цене хране и безалкохолних пића, које су једине имале натпросечан раст (2,3%).

С друге стране, на значајно ублажавање општег раста деловале су цене транспорта, које су снижене за 0,9%, што се види из графикана:

Исподпросечан раст је забележен у групи комуникација (0,3%), алкохолних пића и дувана (0,2%), образовања (0,2%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива

(0,1%) и остале робе и услуга (0,1%), који је неутрализован извршеним снижењима цена одеће и обуће (0,8%), рекреације и културе (0,5%), намештаја, покућства и текућег одржавања (0,4%) и ресторана и хотела (0,2%).

Непромењени ниво цена, како је приказано и у графикону, евидентиран је у групи здравсто.

3. Раст цена изнад просечног, евидентиран је код малог броја група производа и услуга и то: млека, сира и јаја (1,6%), воћа (1%), поврћа (13,9%), поправке намештаја (2,2%), телефонске опреме (2,4%), баште, биљака и цвећа (1,1%) и услуга у вези са рекреацијом и културом (3,5%). Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 15%. На нивоу оптег раста су повећане цене осталих прехранбених производа.

4. У оквиру контролисаних цена, односно регулисаних, кориговане су цене следећих производа и услуга:

4.1. Сходно Закону о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Сл. гласник“, бр. 112/15) од 1. јануара ове године се плаћа такса за јавни медијски сервис у висини од 150,00 динара. Такса је обавезни елемент месечно испостављеног рачуна за испоручену електричну енергију за све снабдеваче који обављају делатност снабдевања крајњих купаца електричном енергијом.

4.2. У оквиру **цена комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у јануару 2016. године, исподпросечно је повећана цена изношења смећа за 0,2%, а смањена цена централног грејања за 0,1%, док су цене воде и одведене отпадне воде мировале. При том, цена грејања мерена према м² смањена је за 0,1%, за разлику од цене грејања према утрошку, која је мировала. Оваква кретања резултат су две корекције цена, и то повећања цене изношења смећа у Смедереву за 10,0% и снижења цене грејања према м² у Сремској Митровици за 5,9%. При том, само је корекција цене изношења смећа у Смедереву вишеструко премашила раст цена остварен у јануару. У истом месецу, у преосталих

тринаест градова чије се цене комунално стамбених услуга статистички прате није било промена.

Овоме треба додати смањење **цене** претплатне месечне карте код **јавног градског превоза путника** аутобусом у граду за 0,1%, које је условило снижење те цене у Сремској Митровици за 13,6%. При том, цене превоза путника аутобусом у граду мировале су у свим градовима који су на статистичком праћењу.

*

* *

У оквиру индексне листе потрошачких цена за јануар 2016. године први пут је покривена комунална делатност - **погребне услуге**, и то кроз цену штампања парте - умрлице, са сликом (у погребном предузећу), комад, код које је забележено исподпросечно повећање за 0,3%.

4.3. На основу Решења директора Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге дата је сагласност за промену цена услуге дистрибуције медијских садржаја – **накнаде за месечно одржавање система** у својим КДС мрежама кабловском оператеру *Serbia broadband – Српске кабловске мреже д.о.о.*, на износ од 1.037,50 динара (без ПДВ), што представља повећање од 9,6%. Накнада се примењује од 1. јануара 2016. године. СББ оператер је, према Закону о електронским комуникацијама, оператер са значајном тржишном снагом, те стога подлеже обавези добијања сагласности на цене кабловске телевизије од стране РАТЕЛ-а.

5. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину, пројектована инфлација за 2016. годину износи 3,5%, а циљана, утврђена *Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопима инфлације до 2016. године*, 4% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације би износио 0,3%.

Имајући у виду да је у јануару инфлација износила 0,6%, то предпоставља годишњи раст од око 7,5%, под претпоставком да се у свим наредним месецима задржи исти месечни интензитет раста.

У јануару ове године просечан курс динара је у односу на децембар повећан за 0,6% и износи 122,54 динара за 1 евро, што је на нивоу просечног курса из јануара претходне године (122,61 динар).

Такође, у јануару ове године просечна нето зарада² износи 40443 динара и у односу на исти месец претходне године номинално је повећана за 2,9%, а реално за 0,5%. При истом упоређењу, промет у трговини на мало бележи раст у текућим ценама од 8%, а у сталним од 6,1%³. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код непрехрамбених производа, осим моторних возила (9,1%), а затим код моторних горива (6,3%), док је најмањи раст код хране, пића и дувана (5,7%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, обухват *регулисаних цена*⁴, у односу на претходну годину је незнатно смањен и износи око 19,4%. Просечно повећање ових цена је око 0,3% и резултат је промена цена малог броја производа и услуга, с обзиром да су

² Саопштење РЗС бр. 39 од 25.02.2016. године

³ Саопштење РЗС број 50 од 29.02.2016. године.

⁴ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

цене највећег броја остале непромењене. Наиме, повећане су цене кабловске телевизије, а затим изношења смећа, таксе за држање моторних возила и појединих лекова који се издају на лекарски рецепт. У оквиру ове групе снижена је цена месечне уплате за јаслице, централног загревања стана и месечне карте у градском превозу.

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена опредељен повећањем цена непрерађене и прерађене хране (5,7% и 0,5%), с обзиром да су цене енергије (0,8%), робе широке потрошње (0,1) и услуга (0,1%) снижене, тако да је базна инфлација (без енергије, хране, алкохола и цигарета) снижена за 0,1%⁵.

6. Међугодишњи раст инфлације у јануару ове у односу на јануар претходне године износио је 2,4%, с тим што је остварен уједначен раст цена робе и услуга (2,3% према 2,4%). При истом упоређењу базна инфлација је повећана за 2%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (8,9%), а натпросечно су повећане и цене рекреације и културе (5,5%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (4%), комуникација (3,5%) и образовања (2,7%). На нивоу општег раста су цене здравства (2,4%).

Незнатно испод просека су повећане цене ресторана и хотела (2,2%), а затим остале робе и услуга (1,8%), хране и безалкохолних пића (1,7%) и намештаја, покућства и текућег одржавања стана (1%).

Снижење цена је забележено код транспорта (0,9%) и одеће и обуће (0,8%).

⁵ Податак НБС.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ЈАНУАРА 2016. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
јануар	0,6	0,6	2,4

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Остварено повећање 1.2016. 12. 2014.	Структура оствареног повећања
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,6	100,0
Храна и безалкохолна пића	2,3	123,4
Алкохолна пића и дуван	0,2	2,2
Одећа и обућа	-0,8	-6,9
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,1	1,6
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,4	-3,1
Здравство	0,0	0,1 ⁶
Транспорт	-0,9	-20,5
Комуникације	0,3	2,7
Рекреација и култура	-0,5	-5,6
Образовање	0,2	0,6
Ресторани и хотели	-0,2	-0,9
Остала роба и услуге	0,1	1,0

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 29.02.2016. године

⁶ Структура оствареног повећања је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у текућем месецу (1.2016./12.2015).